

CONV 472/02

WG XI 6

NOT

---

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp XI för ett socialt Europa
Ärende:	Sammanfattande not från mötet den 11 december 2002

---

1. Unionens grundläggande värderingar

När det gäller de grundläggande värderingar på det sociala området som bör återges i artikel 2 i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag, enades arbetsgruppens medlemmar snabbt om principer som går ut på att artikel 2 bör vara kortfattad och precis och att man bör skilja på värderingar och mål, varvid varje värdering skall kunna indelas i flera mål. Om arbetsgruppen i sin helhet har erkänt lika behandling och lika möjligheter som en värdering, har man sålunda erkänt främjande av lika behandling av kvinnor och män som ett mål härrörande från denna värdering.

Ordföranden påminde arbetsgruppens medlemmar om att artikel 7 i EU-fördraget ger möjlighet till påföljder riktade mot de medlemsstater som inte respekterar unionens principer (eller värderingar). En liknande bestämmelse återfinns i artikel 45 i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag.

Arbetsgruppen menade även att man inte bör ta upp Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna till förnyad prövning men att artikel 2 kan innehålla en hänvisning till stadgan.

Arbetsgruppen sammanställde en första förteckning över värderingar som kan anges i artikel 2 och som omfattar följande begrepp:

- Jämställdhet, i betydelsen lika behandling (icke-diskriminering) och lika möjligheter.
- Solidaritet, vilket somliga föredrog framför begreppet social rättvisa, som föreslagits av en del av arbetsgruppens medlemmar. Det föreslogs att social rättvisa snarare skall anges som ett mål.
- Människans värdighet.
- Solidaritet, bl.a. mellan generationerna.
- Demokrati.

En del medlemmar föreslog även begreppet hållbarhet i ekonomiska, social- och miljöpolitiska sammanhang, vilket arbetsgruppen såg positivt på. Flera av arbetsgruppens medlemmar ansåg emellertid att hållbarhet inte är en värdering utan ett huvudmål.

Begreppet tolerans föreslogs även. En del medlemmar ansåg emellertid att toleransbegreppet inte är tillräckligt och att det måste preciseras med en hänvisning till antirasism och det europeiska samhällets mångkulturella och multietniska karaktär.

Ordföranden uppmanade medlemmarna att lägga fram textförslag avseende artikel 2 i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag.

2. Unionens allmänna mål

När det gäller unionens allmänna mål som bör återges i artikel 3 i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag, diskuterades följande aspekter.

Arbetsgruppen diskuterade huruvida unionens mål nödvändigtvis måste motsvara unionens behörighetsområden eller om dessa mål även bör avse medlemsstaternas behörighetsområden, med vetskap om att den ekonomiska politiken faller inom medlemsstaternas behörighet, socialpolitiken utgör en delad behörighet och sysselsättningen utgör en kompletterande behörighet för unionen. Flera medlemmar betonade dock att det behövs balans mellan målen och instrumenten för att uppnå

dess. Den åsikt som gruppen kom fram till är att målen inte bör begränsas till det som unionen kan åstadkomma ensam, utan att de även bör riktas till medlemsstaterna i de fall då unionen har kompletterande behörighet på de berörda områdena.

Flera medlemmar underströk att den fulla sysselsättningen måste framhållas som ett av unionens viktigaste mål och erinrade om att Europeiska råden i Lissabon och Barcelona utsåg den fulla sysselsättningen till ett väsentligt mål för den ekonomiska politiken och socialpolitiken. Flera andra medlemmar ansåg dock att det snarare är en hög sysselsättningsnivå som unionen bör eftersträva och att det viktiga är att åstadkomma gynnsamma villkor för att skapa arbetstillfällen. Begreppet "employability" (anställbarhet) framhölls här.

Flera medlemmar underströk att till detta mål måste läggas målet lika möjligheter, som omnämns bland värdena, men som framför allt skall vara ett mål, som till exempel innebär fritt tillträde till yrkesutbildning, som kopplas till principen om rätten att arbeta i artikel 15 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Andra mål som man ansåg borde finnas i artikel 3 var social marknadsekonomi, ekonomisk och social sammanhållning, inrättandet av stabil sysselsättning, allmänt socialt skydd, tillgång till effektiva och högkvalitativa allmännyttiga tjänster.

Vissa medlemmar påpekade att texten i artikel 3 bör balanseras så att det framgår att målsättningen är dubbel, nämligen att åstadkomma en hög nivå på det sociala skyddet i en marknadsekonomi som syftar till att säkra konkurrenskraften. Några medlemmar ansåg att texten i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag väl täcker samtliga mål som man eftersträvar.

Några medlemmar påpekade också att texten endast bör röra målen och inte vägarna för att nå dessa.

Arbetsgruppen ansåg allmänt att främjandet av jämställdhet mellan kvinnor och män bör finnas med bland målen, liksom även främjandet av social integration vid sidan av målet att åstadkomma hög nivå i fråga om socialt skydd, enligt den nuvarande artikel 2 i EG-fördraget. I detta syfte föreslog en medlem säkertällandet av ett allmänt socialt skydd som mål.

Arbetsgruppen betonade vikten av att inte vika när det gäller de mål som nu nämns i artikel 2 i EG-fördraget.

Några medlemmar ville att vissa specifika mål som finns i artikel 3 i EG-fördraget skulle göras till allmänna mål, till exempel målen i fråga om hälsa och utbildning. Enligt några medlemmar bör även kampen mot ekonomisk osäkerhet och social utslagning finnas i artikel 3 i det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag.

När det gäller allmännyttiga tjänster betonades det att dessa sammanhänger med tillgången till grundläggande tjänster (hälsa, utbildning, osv.) för alla medborgare, vilken enligt många medlemmar bör finnas med bland målen. Dessa medlemmar ansåg att allmännyttiga tjänster är ett sätt att nå detta mål. Flera medlemmar önskade därför en övergripande bestämmelse om tillgång till och tillhandahållande av grundläggande tjänster utan att man därför nödvändigtvis utesluter att den inre marknadens regler tillämpas på leverantörerna av dessa tjänster.

Flera medlemmar tog upp främjandet av den sociala marknadsekonomi och/eller den europeiska sociala modellen som ett mål för unionen i syfte att tillvarata både det befintliga skyddssystemet och den europeiska ekonomins konkurrenskraft.

Även en hållbar ekonomisk och social utveckling ansågs höra hemma bland målen.

Slutligen ville några medlemmar att ekonomisk och social sammanhållning mellan stater och regioner skulle finnas med bland målen.

3. Unionens befogenheter

Arbetsgruppen diskuterade de nuvarande befogenheterna i fördraget. Medan några medlemmar ansåg att de nuvarande befogenheterna var tillräckliga ville däremot andra att unionen skulle kunna lagstifta på de områden som för närvarande undantas genom artikel 137.6 i EG-fördraget, det vill säga löneförhållanden, föreningsrätt, strejkrätt eller rätt till lockout. Om det skulle behövas en utvidgning av unionens befogenheter ville några medlemmar att de nya befogenheterna skulle vara av typen kompletterande befogenheter.

Andra motsatte sig starkt denna utvidgning av befogenheterna och framhöll att strejkrätten inte bör regleras på europeisk nivå. De menade även beträffande löner att dessa fastställs avtalsenligt genom nationella kollektivavtal och att det inte är önskvärt att de fastställs på europeisk nivå. De som ville införa löner bland unionens befogenheter framhöll för sin del att det inte gäller att fastställa löner på europeisk nivå utan att fastställa rätten för arbetsmarknadens parter att diskutera dessa.

Det framhölls att den verkliga skiljelinjen beträffande befogenhetsfördelningen i sociala frågor fastställs av den typ av åtgärd som vidtas av unionen, som antingen verkligen lagstiftar eller begränsar sig till att beledsaga medlemsstaternas politik. I detta avseende framhölls det att när det gäller kompletterande befogenheter bör samordningen av medlemsstaternas politik säkerställas på unionsnivå genom allmänna riktlinjer som denna antar.

Vissa medlemmar framhöll att det inte kan finnas någon verklig inre marknad utan enhetliga sociala normer, social harmonisering och allmännyttiga tjänster och att befogenheterna i sociala frågor bör kopplas till befogenheterna på det ekonomiska området.

Andra medlemmar framhöll att det finns ett socialt Europa och en mycket omfattande europeisk lagstiftning på det sociala området (de angav omkring 230 lagtexter) men att det behövs bättre samordning mellan de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, och sysselsättningspolitiken, vilket arbetsgruppen för ekonomisk styrning har framhållit.

Frågan om kravet på enhällighet inom rådet beträffande frågorna i artikel 137.3 i EG-fördraget togs också upp. Vissa ifrågasatte om dessa befogenheter är en realitet eftersom enhällighet gör det mycket svårt att anta all gemenskapslagstiftning på dessa områden. Vissa exempel nämndes, särskilt beträffande social trygghet för migrerande arbetstagare eller överföring av rättigheter som har förvärvats i de sociala trygghetssystemen.

Den allmänna meningen i gruppen var att det var önskvärt att fastställa kvalificerad majoritet när det gäller överföring av rättigheter i de sociala trygghetssystemen i samband med gränsöverskridande verksamhet. Gruppen var enig om att unionen inte bör blandas in i förvaltningen av de sociala trygghetssystemen och att dess legitima verksamhetsområde skall begränsas till gränsöverskridande situationer.

Vissa medlemmar ville göra omröstning med kvalificerad majoritet till allmän regel när det gäller hela det sociala området och beskattningsområdet.

Vissa medlemmar ville även att befogenheten beträffande jämlikhet mellan män och kvinnor skall gälla mer än möjligheterna på arbetsmarknaden och behandlingen i arbetet och omfatta unionens alla områden.

Flera medlemmar ville även ha en förstärkning av bestämmelserna om allmännyttiga tjänster, som för närvarande finns i artikel 16 i EG-fördraget. Kommissionen meddelade att det inom kort kommer ett tekniskt bidrag.

Flera medlemmar beklagade även svagheten i de nuvarande bestämmelserna i fördraget när det gäller skydd av hälsan (artikel 152 i EG-fördraget) och argumenterade för att det konstitutionella fördraget skall få en lydelse som omfattar utvecklingen av rättspraxis på detta område.

Flera av gruppens medlemmar erinrade om att subsidiaritetsprincipen bör tillämpas även på det sociala området och att varje medlemsstat bör kunna fatta beslut om sin sociala skyddsnivå och att unionen endast bör ingripa i gränsöverskridande situationer eller sådana situationer som påverkar den inre marknaden, till exempel när det gäller överensstämmelse mellan de sociala trygghetssystemen vid migration inom EU eller på grund av konkurrensproblem som har uppkommit på grund av lagstiftningen om arbetstid, i synnerhet beträffande vägtransporter.

Medan vissa medlemmar bekräftade att konkurrenspolitiken och den inre marknaden hade skadliga konsekvenser för den sociala tryggheten bekräftade andra medlemmar att den inre marknaden och konkurrensbestämmelserna, som hör ihop med denna, inte på något sätt har

orsakat den sociala urholkningen utan att en fungerande ekonomi tvärtom är det enda som kan bidra till det välstånd som är nödvändigt för de sociala trygghetssystemens beständighet. Andra medlemmar såg den inre marknaden som ett verktyg för att öka befolkningens välfärd, varvid de allmännyttiga tjänsterna införlivas här för att alla, inom ramen för konkurrensbestämmelserna, skall få tillgång till de grundläggande tjänsterna oberoende av sina ekonomiska resurser.

Flera medlemmar ville att fördragets bestämmelser om befogenheter i sociala frågor skall samlas i ett enda kapitel.
